

lucrări ortografice de *Şineai* (Epistola ad Lipszki, Buda, 1804, reproducă în Tez. d. mon. ist. I, 87), *Budai* (epistolă către Petru Maior, cu litere latine, ms. la Muzeul din Bucureşti), *Iorgovici* (Observații asupra limbei românești, Buda, 1789), *Samuel Körösi* (*Körösi*=*Crișan*, Orthographia latinovalachica, Claudiopoli, 1805), *Petru Maior* (Orthographia romana sive latinovalachica una cum clavi qua penetralia originationis vocum reserantur, la începutul dicționarului de Buda), la care se poate alipi și cartea macedoneanului *Roja*, Τέχνη τῆς ῥωμανικῆς ἀναγνώσεως με λατινικὰ γράμματα, Buda 1809, în care autorul susține un sistem ortografic asemănător cu acel al lui *Körösi*. *T. Cipariu* în Princip. d. limb. și script. a dat ultima expresie sistemului ortografic transilvane, adică sistemului etimologic, care consistă în rezumat în aceea că scrie cineva într'un fel și cetește altfel. Iar deosebiri de vedere între diferiții scriitori pomeniți au fost foarte mici: unii (toți adică, afară de *Körösi*, *Budai*, *Cipariu*) au întrebuințat numai prototipele sunetelor existente, iar ceilalți au întrebuințat chiar sunete căzute sau care nu se mai găsesc decât în dialectele macedonean și istrian, precum *l* muiat, *n* muiat, etc.

30. Față cu ortografia etimologică susținută de scriitorii transilvani, bucovineanul *Aron Pumnul* a pus înaintea ortografia fonetică caracterizată prin întrebuințarea unui anumit semn pentru un anumit sunet în mod independent de sunetul originar din care provine cel